

Lánasjóður sveitarfélaga ohf.

Ársreikningur 2008

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	2 - 3
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur	5
Efnahagsreikningur	6
Eiginfjárfirlit	7
Sjóðstreymi	8
Skýringar og sundurliðanir	9 - 26

Lánasjóður sveitarfélaga ohf.
Kennitala: 580407-1100
Borgartún 30, Pósthólf 8100, 128 Reykjavík

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Lánveitingar og lántökur

Útborguð langtímalán 2008 námu 15.505 m.kr. miðað við 4.047 m.kr. árið áður. Lántökur á árinu voru samtals 16.536 m.kr. og voru 5.440 m.kr. þar af í erlendum gjaldmiðlum eða 33%. Aðstæður á lánamörkuðum voru einstakar, innlent bankakerfi hrundi og verðbréfa- og gjaldeyrismarkaðir lokuðu um skemmri og lengri tíma. Við þetta bættust mikil lóðaskil sem leiddu til mikil útlæðis fjár hjá nokkrum sveitarfélögum. Skammtímalánveitingar sjóðsins námu 6.158 m.kr. á árinu samanborið við 5.840 m.kr. árið áður. Engin vanskil voru hjá sjóðnum í árslok. Sjóðurinn hefur aldrei tapað útláni frá því að hann hóf starfsemi árið 1967 og hefur því engan afskriftareikning útlána í bókum sínum. Sjóðurinn hefur veð í tekjum sveitarfélaga sem tryggingu fyrir lánum sem þau taka og ábyrgðum sem þau veita. Ekki þurfti að grípa til veðs í tekjum á árinu.

Lán þau sem sjóðurinn veitir af eigin fé sínu eru verðtryggð miðað við vísitölu neysluverðs og eru uppgreiðanleg. Vextir þeirra eru breytilegir og voru lækkaðir 1. apríl úr 5,95% í 5,00% og aftur þann 1. október í 4,25%. Endurlán eru með sömu grunnkjörum og lántökurnar að viðbættu vaxtaálagi til að standa undir rekstrarkostnaði. Lánasjóðurinn hefur í gegnum tíðina ekki verið með teljandi gjaldeyris- eða vaxtaáhættu í rekstri sínum. Við hrun bankanna lokuðust gjaldeyrisvarnir sem sjóðurinn var með og er því óvarin gjaldeyrisstaða í árslok 4.225 m.kr.

Afkoma og efnahagur

Hagnaður ársins nam 1.225 m.kr. á móti 1.219 m.kr. árið áður. Lánasjóðurinn færði niður afleiðusamninga að fjárhæð 1.472 m.kr. vegna greiðslustöðvunar Glitnis banka hf. í nóvember og lækkaði þar með hagnaður ársins sem hefði annars verið 2.697 m.kr. í 1.225 m.kr. Stýrivextir Seðlabanka voru háir allt árið og var ávöxtun af veltufjáreignum sjóðsins því með ágætum. Lánasjóðurinn hefur í dag þrjá fasta starfsmenn, en hefur að öðru leyti samstarf við Samband íslenskra sveitarfélaga um skrifstofuhald. Hefur samstarfið reynst honum hagkvæmt.

Niðurstaða efnahagsreiknings í árslok 2008 nam 63.956 m.kr. á móti 41.733 m.kr. árið áður þar sem mestu munar um 21.091 m.kr. aukningu útlána á árinu. Þess ber þó að geta að 4.454 m.kr. útlánaaukningar skýrist af verðbótum þar sem 62% útlána sjóðsins er verðtryggður. Jafnframt er 9.282 m.kr. útlánaaukning vegna gengisáhrifa þar sem 32% er í erlendri mynt. Eigið fé nam 11.273 m.kr. á móti 10.048 m.kr. árið áður og hefur hækkað um 12,2% á árinu.

Það er mat stjórnar og framkvæmdastjóra að þrátt fyrir erfið ytri rekstrarskilyrði þá muni það ekki hafa áhrif á rekstur sjóðsins árið 2009. Stjórn og framkvæmdastjóri meta sjóðinn rekstrarhæfan og er ársreikningurinn lagður fram á grundvelli þess.

Stjórnin leggur til að ekki verði greiddur arður vegna rekstrarársins 2008, en að útborgun á eiginfjárluta á árinu 2009 verði í samræmi við samþykkt ársfundar lánasjóðsins 23. mars 2007. Að öðru leyti vísast til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eiginfjárreikningum.

Breytingar í starfsmannamálum

Um síðustu áramót tók Óttar Guðjónsson formlega við sem framkvæmdastjóri sjóðsins af Þorsteini Þorsteinssyni. Jafnframt hætti Birgir L. Blöndal störfum en hann var starfsmaður Sambands íslenskra sveitarfélaga og hafði verið lánastjóri fyrir lánasjóðinn og voru tveir starfsmenn ráðnir til sjóðsins.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Yfirlýsing

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar er ársreikningur sjóðsins saminn í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla og ákvæði ársreikningalaga nr. 3/2006 og gefur hann að mati stjórnar glögga mynd af eignum og skuldum, fjárhagsstöðu og rekstrarafkomu sjóðsins vegna ársins 2008.

Samkvæmt mati stjórnar felst í ársreikningi og skýrslu stjórnar glögg yfirlit yfir þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans á árinu 2008 ásamt því að gerð er grein fyrir helstu áhættu- og óvissuþáttum sem sjóðurinn stendur frammi fyrir.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2008 með undirritun sinni.

Reykjavík, 9. mars 2009

Magnús B. Jónsson
stjórnarformaður

Svanfríður Inga Jónasdóttir

Kristinn Jónasson

Jónmundur Guðmarsson

Anna Skúladóttir

Óttar Guðjónsson
framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Lánasjóðs sveitarfélaga ohf.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. fyrir árið 2008. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sjóðsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2008, efnahag þess 31. desember 2008 og breytingu á handbæru fé á árinu 2008, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Reykjavík, 9. mars 2009

PricewaterhouseCoopers hf

Sigrún Guðmundsdóttir

Helga Harðardóttir

Rekstrarreikningur ársins 2008

	Skýr.	2008	2007
Vaxtatekjur og verðbætur		7.482.949.301	3.378.805.797
Vaxtagjöld og verðbætur		(4.762.000.803)	(1.993.546.983)
Hreinar vaxtatekjur	5	<u>2.720.948.498</u>	<u>1.385.258.814</u>
Hreinar tekjur (gjöld) veltufjáreigna	6	(632.718.324)	(446.281.319)
Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði	7	122.435.817	143.857.861
Hreinn gjaldeyrismunur	8	(879.590.590)	205.898.045
Aðrar rekstrartekjur (gjöld)		<u>(1.389.873.097)</u>	<u>(96.525.413)</u>
Hreinar rekstrartekjur		1.331.075.401	1.288.733.401
Laun og launatengd gjöld	9	41.358.423	25.835.854
Annar rekstrarkostnaður	10,11	63.147.391	42.429.487
Afskriftir	18	1.195.628	1.195.628
Almennur rekstrarkostnaður		<u>105.701.442</u>	<u>69.460.969</u>
Hagnaður ársins		<u><u>1.225.373.959</u></u>	<u><u>1.219.272.432</u></u>
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þýntur hagnaður á hlut	12	0,25	0,24

Efnahagsreikningur 31. desember 2008

	Skýr.	2008	2007
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	13	3.007.397.320	105.097.908
Kröfur á lánastofnanir	14	415.202.043	988.949.057
Útlán og kröfur	15	60.358.029.310	39.267.226.724
Veltufjáreign - afleiður	16	0	97.997.275
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	17	121.436.221	1.213.839.461
Rekstrarfjármunir	18	53.803.235	54.998.863
Aðrar eignir		519.072	5.140.905
Eignir samtals		<u>63.956.387.201</u>	<u>41.733.250.193</u>
Skuldir			
Verðbréfaútgáfa	19	26.309.358.267	18.941.497.745
Aðrar lántökur	20	24.716.330.480	10.313.345.837
Veltufjárskuld - afleiður	16	57.179.895	128.225.438
Skuld við sveitarfélög	21	1.500.000.000	2.250.000.000
Aðrar skuldir	22	46.743.648	5.629.437
Lífeyrisskuldbinding	23	53.389.631	46.540.415
Skuldir samtals		<u>52.683.001.921</u>	<u>31.685.238.872</u>
Eigið fé			
Hlutfé		5.000.000.000	5.000.000.000
Lögbundinn varasjóður		1.250.000.000	1.250.000.000
Óráðstafað eigið fé		5.023.385.280	3.798.011.321
Eigið fé samtals	24	<u>11.273.385.280</u>	<u>10.048.011.321</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u><u>63.956.387.201</u></u>	<u><u>41.733.250.193</u></u>

Eiginfjáryfirlit fyrir árið 2008

	Hlutfé	Varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Breytingar á eigin fé 2007				
Eigið fé 1. janúar 2007	0	0	8.828.738.889	8.828.738.889
Hlutfé, breyting í ohf.	5.000.000.000		(5.000.000.000)	0
Lagt í varasjóð		1.250.000.000	(1.250.000.000)	0
Hagnaður ársins			1.219.272.432	1.219.272.432
Eigið fé 31. desember 2007	<u>5.000.000.000</u>	<u>1.250.000.000</u>	<u>3.798.011.321</u>	<u>10.048.011.321</u>
Breytingar á eigin fé 2008				
Eigið fé 1. janúar 2008	5.000.000.000	1.250.000.000	3.798.011.321	10.048.011.321
Hagnaður ársins			1.225.373.959	1.225.373.959
Eigið fé 31. desember 2008	<u>5.000.000.000</u>	<u>1.250.000.000</u>	<u>5.023.385.280</u>	<u>11.273.385.280</u>

Sjóðstreymi ársins 2008

	Skýr.	2008	2007
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		1.225.373.959	1.219.272.432
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	18	1.195.628	1.195.628
Verðbætur og gjaldeyrismunur		(795.775.702)	(847.629.449)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	23	6.849.216	3.198.727
Gangvirðisbreytingar afleiðusamninga		591.268.586	446.281.319
Aðrar eignir, lækkun (hækkun)		4.621.833	(4.349.663)
Aðrar skuldir, hækkun (lækkun)		41.114.211	4.526.984
Handbært fé frá rekstri		1.074.647.731	822.495.978
Fjárfestingarhreyfingar			
Kröfur á lánastofnanir, breyting		271.249.832	(69.479.045)
Útlán, breyting		(7.354.618.822)	(6.359.017.817)
Fjáreignir á gangvirði, breyting		1.092.403.240	(24.840.759)
		(5.990.965.750)	(6.453.337.621)
Fjármögnunarhreyfingar			
Lántaka, breyting		9.332.660.542	6.926.779.372
Afleiðusamningar, breyting		(564.316.854)	(552.849.394)
Greiðsla til sveitarfélaga	21	(750.000.000)	(750.000.000)
		8.018.343.688	5.623.929.978
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		3.102.025.669	(6.911.665)
Handbært fé í ársbyrjun		77.532.252	84.443.917
Handbært fé í lok árs		3.179.557.921	77.532.252
Fengnir vextir		2.871.601.006	1.267.111.376
Greiddir vextir		(1.769.774.047)	(959.951.264)

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er opinbert hlutafélag í eigu 78 íslenskra sveitarfélaga. Lánasjóðurinn er lánafyrirtæki, sem starfar eftir hlutafélagalögum og lögum um fjármálafyrirtæki og er undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins. Meginhlutverk lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán hans takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Lánasjóður sveitarfélaga er með heimilisfesti á Íslandi. Skráð aðsetur sjóðsins er að Borgartúni 30, Reykjavík.

Lánasjóðurinn hefur gefið út skuldabréf sem eru skráð í NASDAQ OMX Iceland hf. og er viðskiptavakt með hluta bréfanna.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. samþykkti ársreikning sjóðsins þann 9. mars 2009.

2. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Helstu reikningsskilaaðferðir sem beitt var við gerð þessa ársreiknings eru tilgreindar hér á eftir. Þessum aðferðum var beitt á samræmdan hátt á öll tímabilin sem birt eru í reikningsskilunum, nema annað sé tekið fram.

2.1 Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að afleiðusamningar og skammtímaverðbréf eru færð á gangvirði.

Gerð ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að notaðar séu tiltekna aðferðir við reikningshaldslegt mat. Stjórnendur sjóðsins þurfa jafnframt að ákvarða notkun tiltekinna reikningsskilaaðferða. Sérstaklega er greint frá þessum aðferðum í skýringu nr. 3.

Breytingar sem tóku gildi á árinu 2008 en höfðu ekki áhrif á ársreikning sjóðsins:

IFRIC 11, IFRS 2, Viðskipti með eigin hlut í samstæðu .

IFRIC 12 Samningar um þjónustuúvilnum .

IFRIC 13 Tryggðarkerfi .

IFRIC 14, IAS 19, Takmörkun á réttindatengdum eignum, ákvæði um lágmarksfjármögnun og samspil þeirra .

Reikningsskilastaðlar, lagfæringar og túlkarnir við gildandi reikningsskilastaðla sem ekki hafa tekið gildi.

IAS 1 (endurbætur) Framsetning reikningsskila (gildir frá 1. janúar 2009).

Lagfæringar á IAS 32 og IAS 1, Fjármálagerningar með endurkaupaskyldu og skuldbindingar sem verða til vegna gjaldþrota (gildir frá 1. janúar 2009).

Lagfæringar á IAS 1 Framsetning reikningsskila, IAS 16 Fastafjármunir, IAS 19 Starfskjör, IAS 36 Virðisrýrnun, IAS 39 Fjármálagerningar: Skráning og mat. (gildir frá 1. janúar 2009).

Lagfæringar á IFRS 7 Fjármálagerningar: Skýringar, IAS 8 Reikningsskilaaðferðir, breytingar á reikningshaldslegu mati og skekkjur, IAS 10 Atburðir eftir lok reikningsskiladags, IAS 18 Tekjur og IAS 34 Árshlutareikningar.

Sjóðurinn hefur valið að nýta sér ekki heimild til innleiðingar fyrir gildistöku. Áhrif þessara breytinga eru ekki talin hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins.

2.2 Starfspáttayfirlit

Vegna eðli starfsemi lánasjóðsins skiptist starfsemi hans ekki í mismunandi starfspætti.

Skýringar

2.3 Umreikningur á erlendum gjaldmiðlum

(a) Starfsrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum sem er bæði starfsrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill sjóðsins.

(b) Viðskipti og stöður

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð í starfsrækslugjaldmiðil á því gengi sem er í gildi á viðskiptadegi. Hagnaður eða tap, sem stafa af uppgjöri slíkra viðskipta og af umreikningi eða gengi peningalegra eigna og skulda í erlendri mynt í lok ársins, eru færð í rekstrarreikning.

2.4 Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning með aðferð virkra vaxta fyrir alla vaxtaberandi fjármálagerninga nema þá sem tilgreindir hafa verið á gangvirði.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er upphaflegt bókfært verð fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á viðeigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignar eða fjárskuldar í efnahagsreikningi. Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagernings en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af hlutfalli virkra vaxta sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

Þegar fjáreignir eða söfn sambærilegra fjáreigna hafa verið færðar niður vegna virðisrýrnunar eru vaxtatekjur færðar með sömu ávöxtunarkröfu og notuð var til að núvirða virðisrýrnunartapið.

2.5 Afleiður

Afleiður eru upphaflega færðar á gangvirði á þeim degi sem afleiðusamningurinn er gerður og eftir það á gangvirði hverju sinni. Gangvirði miðast við markaðsverð á virkum mörkuðum og tekur tillit til nýlegra markaðsviðskipta og viðurkenndra matsaðferða, sem meðal annars eru afvöxtuð sjóðsflæðislíkön og virðislíkön valréttarsamninga eftir því sem við á. Í árslok 2008 var ekki virkur markaður með afleiðusamninga á íslenskum fjármálamarkaði og óvissa um uppgjör þeirra. Ekki var unnt að miða gangvirði afleiðusamninga við Glitni banka hf. við markaðsverð á virkum markaði. Gangvirði þeirra er því ákvarðað miðað við áætlað afvaxtað framtíðarsjóðsflæði. Staða allra afleiðusamninga er færð til eignar þegar gangvirði er jákvætt og til skuldar þegar það er neikvætt.

Besti mælikvarðinn um gangvirði afleiðu við upphaflega færslu er viðskiptaverðið (þ.e. gangvirði endurgjaldsins sem reitt er af hendi eða mótttekið) nema að gangvirði gerningsins miðist við verð sambærilegra viðskipta með svipaða gerninga. Einnig getur gangvirði miðast við eða verið reiknað á grunni virðislíkana.

Innbyggðar afleiður, sem geta falist í ýmsum fjármálagerningum, eru aðskildar og færðar sérstaklega þegar hagræn einkenni þeirra og áhætta eru ekki nátengd móðurgerningnum og hann er ekki tilgreindur á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi. Þessar innbyggðu afleiður eru færðar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi.

Afleiðugerningar sjóðsins uppfylla ekki skilyrði um áhættuvarnarreikningsskil og eru sýndir í efnahagsreikningi sem veltufjárliðir meðal eigna og skulda. Breyting á gangvirði þeirra eru færðar í rekstrarreikning undir liðnum hreinar tekjur (gjöld) af veltufjáreignum.

2.6 Fjáreignir

Lánasjóðurinn skipar fjáreignum sínum í eftirfarandi flokka: veltufjáreignir, fjáreignir tilgreindar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi, útlán og kröfur. Flokkun fjárfestinga er ákvörðuð við upphaflega færslu í reikningsskilin.

Skýringar

(a) Veltufjáreignir

Fjáreign er færð í þennan flokk ef megin tilgangurinn er að selja eignina innan skamms tíma. Afleiður eru einnig flokkaðar sem veltufjáreignir nema þær séu skilgreindar sem áhættuvörn.

(b) Fjáreignir tilgreindar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi

Fjáreignir eru færðar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi skv. eftirfarandi:

- Vissar fjárfestingar eru færðar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi í samræmi við skráða áhættustýringu eða fjárfestingastefnu.
- Fjármálagerningar, svo sem skuldabréf útgefin af sjóðnum, innihalda innbyggðar afleiður og geta haft veruleg áhrif á sjóðsflæði.

Slíkar fjáreignir eru færðar á gangvirði og breytingar á þeim færðar í rekstrarreikningi. Ekki er mögulegt að breyta síðar flokkun þeirra fjáreigna sem hafa verið settar í þennan flokk eftir upphaflega færslu.

(c) Útlán og kröfur

Útlán og kröfur eru fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum og eru ekki skráðar á virkum markaði. Til þeirra stofnast þegar sjóðurinn greiðir fjármuni beint til skuldara án þess að til standi að selja kröfuna.

Útlán og kröfur eru bókfærðar á kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði útlána og krafna.

2.7 Virðisrýrnun útlána og krafna

Við hver reikningsskil metur lánasjóðurinn hvort hlutlæg merki séu um að virði útláns eða safns útlána hafi rýrnað.

Samkvæmt lögum nr.150/2006 um lánasjóðinn er honum eingöngu heimilt að lána sveitarfélögum eða stofnunum þeirra og fyrirtækjum til að fjármagna verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu. Skilyrði fyrir því að lánasjóðurinn veiti lán til fyrirtækja og stofnana sveitarfélaga er að þau séu að öllu leyti í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs sem beri ábyrgð á skuldbindingum þeirra gagnvart lánasjóðnum.

Þá er sveitarfélögum heimilt skv. 3. mgr. 73. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 45/1998 að setja tekjur sínar að veði sem tryggingu fyrir lánum sem það tekur eða fyrir ábyrgðum sem það veitir lánasjóðnum, sbr. einnig reglugerð um tryggingar Lánasjóðs sveitarfélaga í tekjum sveitarfélags nr. 123/2006. Stefna lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs sem tryggingar fyrir lánum.

Lánasjóðurinn hefur aldrei tapað útláni frá því að hann hóf starfsemi árið 1967 og hefur því engan afskriftareikning útlána í bókum sínum.

2.8 Fjármálagerningar þar sem samjöfnun er beitt

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettófjárhæðin færð í efnahagsreikning þegar fyrir liggur hvort tveggja lagalegur réttur til að jafna saman og ætlunin er að gera gerningana upp samtímis á nettógrunni.

2.9 Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Upphaflegt kostnaðarverð felur í sér kostnað sem rekja má beint til kaupa á þessum eignum.

Kostnaður sem fellur til eftir upphafleg kaup er einungis eignfærður þegar líklegt er að efnahagslegur ávinningur í framtíðinni muni renna til sjóðsins og unnt er að meta kostnaðarverðið með öruggum hætti. Viðhald og viðgerðir eru gjaldfærð í rekstrarreikning á því tímabili sem til þeirra er stofnað.

Skýringar

Afskriftir eru reiknaðar með beinlínuaðferð til að dreifa kostnaði þeirra að frádregnu niðurlagsverði á nýtingartíma þeirra með eftirfarandi hætti:

Húseignir ..... 50 ár

Niðurlagsverð eigna og nýtingartími er endurskoðað á hverju tímabili og leiðrétt ef það á við. Fyrnanlegar eignir eru skoðaðar með tilliti til virðisrýmnunar í hvert sinn sem atvik eða breyttar aðstæður benda til þess að bókfært verð kunni að vera lægra en áætlað endurheimtanlegt virði. Endurheimtanlegt virði er annað hvort gangvirði eignar að frádregnum sölukostnaði eða notkunarvirði hvort sem hærra er. Bókfært verð eignar er afskrifað niður í endurheimtanlegt virði ef bókfært verð hennar er hærra.

Söluhagnaður eða -tap af rekstrarfjármunum er mismunur á söluverði fjármunar og bókfærðu verði hans á söluþegi. Söluhagnaður og -tap er fært í rekstrarreikning.

2.10 Handbært fé

Til handbærs fjár í sjóðstreymi teljast óbundnar innstæður í Seðlabanka og öðrum bankastofnunum.

2.11 Lífeyrisskuldbinding

Á lánasjóðnum og samstarfsstofnunum hvílir lífeyrisskuldbinding vegna þeirra starfsmanna sem hafa átt og eiga aðild að B-deild LSR. Skuldbinding lánasjóðsins er færð til skuldar í efnahagsreikningi í samræmi við útreikning tryggingastærðfræðings. Útreikningur miðar við sömu tryggingarfræðilegu forsendur og notaðar eru við úttekt á B-deild LSR, þar á meðal 2% reiknivexti og lífslíkur skv. reynslu árána 2001-2005. Miðað er við 65 ára ellilífeyrisaldur starfandi sjóðfélaga við útreikning lífeyrisskuldbindingar.

2.12 Lántökur

Lántökur eru upphaflega færðar á gangvirði, sem er fjárhæð lánsins við útgáfu að frádregnum lántökukostnaði. Eftir það eru lán færð á upphaflegu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

2.13 Hlutfé

Í desember 2006 voru samþykkt á Alþingi lög um stofnun opinbers hlutafélags um Lánasjóð sveitarfélaga. Á stofnfundi félagsins var samþykkt að nafnverð hlutfjár skyldi verða 5.000 milljónir króna. Félagið er í eigu 78 íslenskra sveitarfélaga og eru eignarhlutir einstakra sveitarfélaga skilgreindir í lögum nr. 150/2006.

2.14 Samanburðartölur

Þar sem nauðsynlegt er hafa samanburðartölur verið lagfærðar til samræmis við breytta framsetningu á rekstrarárinu.

2.15 Skattamál

Samkvæmt lögum nr. 90/2003 um tekjuskatt er lánasjóðurinn undanþeginn greiðslu tekjuskatts.

Samkvæmt lögum nr. 94/1996 um fjármagnstekjuskatt er lánasjóðurinn undanþeginn slíkum skatti.

Skýringar

3. Mikilvæg atriði sem varða reikningshaldslegt mat

Skráning eigna og skulda með tilliti til næsta reikningsárs er byggð á mati stjórnenda sjóðsins. Stöðugt er farið yfir slíkt mat með hliðsjón af reynslu og öðrum þáttum svo sem framtíðarvæntingum sem taldar eru eðlilegar miðað við aðstæður. Slíkt reikningshaldslegt mat er í eðli sínu sjaldan í samræmi við raunverulega niðurstöðu.

Veruleg hætta er á því að matsaðferðir geti valdið verulegri breytingu á bókfærðri fjárhæð eigna og skulda innan næsta fjárhagsárs. Sem dæmi um það er mat á gangvirði fjármálagerninga. Gangvirði fjármálagerninga sem ekki eru skráðir á virkum markaði er ákvarðað með ýmsum viðurkenndum matsaðferðum. Matsaðferðir (líkön) eru prófaðar og yfirfarnar reglulega af hæfum og/eða óháðum aðila þegar þær eru notaðar til að ákvarða gangvirði.

4. Áhættustýring

4.1 Almenn stefna

Sem láanafyrirtæki stendur lánasjóðurinn í rekstri sínum frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Eitt af meginverkefnum stjórnenda hans er að meta þá áhættu, stýra henni og halda innan fyrirfram skilgreindra marka. Þættir í skilvirkri áhættustjórnun eru greining helstu áhættupátta, mæling áhættu, viðbrögð til að takmarka áhættuna og reglubundið eftirlit. Markmið áhættustýringar lánasjóðsins er að greina alla helstu áhættupætti sem fylgja starfsemi hans, innleiða aðferðir til að fylgjast með þeim, meta þá reglulega, viðhalda eftirliti og reglum til að halda viðkomandi áhættupáttum innan skilgreindra viðmiða.

Stjórn lánasjóðsins setur reglur um áhættustýringu hans og ber ábyrgð á því gagnvart eigendum að þeim sé framfylgt. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á áhættustýringu lánasjóðsins gagnvart stjórninni. Hann gerir tillögur til stjórnar um nánari reglur um hana, skilgreinir áhættuviðmið eftir því sem þörf krefur og hefur eftirlit með því að reglunum sé framfylgt.

Þá ræður stjórnin innri endurskoðanda í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins. Hlutverk hans er að fylgjast með starfseminni til að tryggja að reglum sé framfylgt í samræmi við samþykktir stjórnarinnar. Stefna lánasjóðsins er að ytri endurskoðandi og innri endurskoðandi séu ekki sami aðillinn.

Lánasjóðurinn er milligönguaðili milli íslenskra sveitarfélaga og fyrirtækja þeirra annars vegar og fjármálamarkaða, innlendra sem erlendra hinsvegar. Meginmarkmið sjóðsins er að tryggja fyrrgreindum aðilum lánsfé á hagstæðum kjörum. Útlánaáhætta er því helsti áhættupátturinn í rekstri sjóðsins en áhættupættir eins og lausafjáraáhætta, mótaðilaáhætta og rekstraráhætta koma einnig til í starfseminni. Markaðsáhættu er haldið í lágmarki en hún er þó til staðar í formi vaxtaáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

4.2 Stefna varðandi einstaka áhættupætti

Útlánaáhætta lánasjóðsins er bundin við íslensk sveitarfélög og ríkissjóð. Lánasjóðurinn lánar eingöngu sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum. Skilyrði fyrir lánveitingu til fyrirtækja og stofnana sveitarfélaga er að þau séu alfarið í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs sem beri ábyrgð á skuldbindingum þeirra gagnvart sjóðnum.

Í 3. mgr. 73. gr. sveitarstjórnarlaga er sveitarfélögum heimilað að veita lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánnum sem það tekur hjá sjóðnum og ábyrgðum sem það veitir. Stefna lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs í tekjum.

Lausafjáraáhætta er hættan á að lánasjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Lánasjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Meginreglan er að gefa ekki bindandi lánsloforð til væntanlegra lántaka fyrr en fjármögnun þeirra lána liggur fyrir. Þá er hluta af eigin fé haldið í ávöxtun til mjög skamms tíma til að tryggja stöðugan aðgang að lausu fé og þar með sveigjanleika.

Skýringar

Mótaðilaáhætta utan útlánaáhættu er takmörkuð við ríkissjóð og aðila með ábyrgð hans og ennfremur innlendar fjármálastofnanir sem hafa starfsleyfi frá FME, en þó ekki meira en 25% af eigin fé þeirra. Komi til áhættu á erlenda fjármálastofnun skal hún hafa lánsþæfismat að lágmarki A frá að minnsta kosti einu alþjóðlegu lánsþæfismatsfyrirtæki. Mótaðilaáhætta kemur til vegna fjáreigna og afleiðusamninga.

Varðandi *rekstraráhættu* er stefna lánsjóðsins að hafa skriflega og skýra verkferla varðandi alla helstu starfspætti í rekstrinum og vinna með stöðluð form lánsamninga. Þá hefur stefna lánsjóðsins verið að útvísta skrifstofuþjónustu og dreifa verkþáttum þannig á fleiri hendur til að minnka áhættu. Rekstur lánsjóðsins er tiltölulega einfaldur og rekstraráhætta því takmörkuð. Fjöldi viðskiptavina er takmarkaður og þeir fremur einsleitir. Samtals eru 69 sveitarfélög með lán frá lánsjóðnum og 26 fyrirtæki sveitarfélaga en lánsamningar eru um 650 talsins.

Varðandi *vaxtaáhættu* er stefna sjóðsins að halda jafnvægi á milli eftirstöðvatíma vaxtaberandi eigna og skulda og einnig fastra og breytilegra vaxta. Útlán eru því að öllu jöfnu á sömu grunnkjörum og fjármögnun þeirra að því er varðar lánstíma, endurgreiðsluferil, vaxtakjör, vaxtagreiðsludaga og endurskoðunardaga vaxtaálags. Þá eru verðtryggð lán sem fjármögnuð eru af eigin fé með breytilegum vöxtum sem lánsjóðurinn getur breytt einhliða.

Ekki er heimilt að festa fé lánsjóðsins í hlutabréfum, hrávörum eða fjármálagerningum sem tengdir eru verðþróun á þeim, né heldur í skuldabréfum fyrirtækja annarra en fjármálafyrirtækja sbr. texta um mótaðilaáhættu hér að ofan.

Stefna lánsjóðsins varðandi *gjaldmiðlaáhættu* er að samræmi sé milli eigna og skulda í erlendum myntum þannig að gjaldmiðlaáhætta skapist ekki. Misræmi eigna og skulda skal aldrei vera meira en 4% af eigin fé í hverri mynt fyrir sig og ekki meiri en 6% fyrir heildargjaldeyrisjöfnuð. Um er að ræða 1/5 hluta af þeim mörkum sem Seðlabanki Íslands hefur sett. Frávik frá stefnu skapaðist vegna yfirtöku Fjármálaeftirlitsins á rekstri Glitnis banka hf í október 2008. Í framhaldi af því ríkti mikil óvissa um uppgjör afleiðusamninga sjóðsins við bankann sem hefur haft veruleg áhrif á gjalddeyrisvarnir sjóðsins. Nánar er fjallað um afleiðusamninga sjóðsins í skýringum nr. 4.6 og 16.

4.3 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhættu kemur fram í bókfærðu verði útlánasafnsins í efnahagsreikningi.

4.3.1 Ferli við veitingu útlána

Farið er yfir lánsúmsóknir með tilliti til þess hvort lántaki uppfylli skilyrði til lánveitingar og ennfremur hvort verkefnið sem fjármagna á hafi almenna efnahagslega þýðingu. Ítarlegt mat er framkvæmt á umsækjendum og ábyrðaraðilum þeirra, stöðu þeirra og þróunarmöguleikum. Öll lánamál koma til kasta stjórnar, annaðhvort til ákvörðunar eða kynningar, skv. útlánareglum sem stjórnin hefur sett og hægt er að nálgast samantekt þeirra á heimasíðu sjóðsins.

4.3.2 Útlánasafnið

Eins og fram hefur komið takmarkast útlánaáhætta við íslensk sveitarfélög. Sveitarfélögin hafa reynst traustir greiðendur og hefur aldrei orðið tap á útláni frá því að lánsjóðurinn hóf starfsemi árið 1967. Engin vanskil voru í lok ársins 2008 og ekki þurfti að grípa til veðs í tekjum sveitarfélags sem tryggingu fyrir láni á árinu.

Sveitarfélögin eru nú 78 talsins en þeim hefur farið fækkandi á undanförunum árum og staða þeirra sem lántakendur gagnvart lánsjóðnum því styrkst. Nú eru 69 þeirra lántakendur hjá lánsjóðnum. Sveitarstjórnarlögin mynda traustan ramma um starfsemi sveitarfélaganna, m.a. geta íslensk sveitarfélög ekki orðið gjaldþrota en ákvæði eru í lögunum um aðkomu ríkisvaldsins ef fjárhagslegir erfiðleikar koma upp hjá sveitarfélagi.

Í árslok voru tveir viðskiptamenn skilgreindir með stórar áhættuskuldbindingar hjá lánsjóðnum. Viðskiptamenn eru skilgreindir með stórar áhættuskuldbindingar ef heildarskuldbindingar fara yfir 10% af eiginfjárgrunni. Tíu stærstu lántakendurnir eru með um 55% af heildarútlánnum sjóðsins. Hámarksáhætta á einn aðila má ekki fara upp fyrir 25% af eiginfjárgrunni sjóðsins.

Skýringar

4.3.3 Virðisrýrnun útlána

Lánsjóðurinn starfar eftir mjög þröngum skilyrðum til lánveitinga sem hafa leitt til þess að lánsjóðurinn hefur aldrei tapað á útláni frá því að hann hóf starfsemi árið 1967. Mat á útlánaáættu hefur því aldrei leitt til virðisrýrnunar útlánasafnsins og lánsjóðurinn hefur því engan afskriftarreikning vegna útlánatapa í bókum sínum. Auk þess hefur sjóðurinn góðar tryggingar þar sem sveitarfélögum er heimilað, skv. 3. mgr. 73. gr. sveitarstjórnarlaga, að veita lánsjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánnum sem það tekur hjá sjóðnum og ábyrgðum sem það veitir.

4.3.4 Hámark útlánaáættu án útlánatryggingar

Eftirfarandi tafla sýnir mestu mögulegu útlánaáættu sjóðsins í árslok 2008 og 2007 án tillits til útlánatryggingar eða útlánamats. Eignir í efnahagsreikningi eru hreinir eignaliðir eins og þeir koma fram í efnahagsreikningi.

	Hámark útlánastöðu	
	2008	2007
Staða útlánaáættu vegna liða í efnahagsreikningi er eftirfarandi í m.kr.:		
Útlán og kröfur á sveitarfélög og fyrirtæki þeirra	60.358	39.267
Veltufjáreign - afleiður	0	98
Skuldabréf	113	413
Kröfur á lánastofnanir	415	989
Aðrar eignir	10	806
Samtals útlánaáætta	60.896	41.573

4.3.5 Útlánaeftirlit

Framkvæmdastjóri hefur eftirlit með útlánaáættu. Fylgst er reglulega með stöðu lána og vanskila. Á árinu 2008 þurfti ekki að grípa til veðs í tekjum sem tryggingu fyrir lánnum vegna vanskila.

4.4 Lausafjánhætta

Lánsjóðurinn fylgist með lausafjárstöðu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta örugglega endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Lánsjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt greiðsluskuldbindingum. Eftirfarandi töflur sýna greiðsluflæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir án afleiðna miðað við samningsbundnar endurgreiðslur.

Staða 31.12.2008

	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Handbært fé og bundin innlán	3.179	243				3.422
Verðbréf			9	113		122
Útlán	1.253	2.215	4.449	22.700	29.004	59.621
Samtals fjáreignir	4.432	2.458	4.458	22.813	29.004	63.165
Fjárskuldir						
Skammtímaskuldir	5					5
Lántökur	61	3.649	2.178	22.847	22.731	51.466
Skuld við hluthafa			750	750		1.500
Samtals fjárskuldir	66	3.649	2.928	23.597	22.731	52.971
Nettó eignir - skuldir	4.366	(1.191)	1.530	(784)	6.273	10.194

Skýringar

Staða 31.12.2007

	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Laust fé	1.094					1.094
Verðbréf	1.119			95		1.214
Útlán	13	2.125	6.748	14.386	15.995	39.267
Samtals fjáreignir	2.226	2.125	6.748	14.481	15.995	41.575
Fjárskuldir						
Skammtímaskuldir	6					6
Lántökur	62	1.948	5.970	11.127	10.147	29.254
Skuld við hluthafa			750	1.500		2.250
Samtals fjárskuldir	68	1.948	6.720	12.627	10.147	31.510
Nettó eignir - skuldir	2.158	177	28	1.854	5.848	10.065

Greiðsluferill fjáreigna og fjárskulda eftir mynt í m.kr. 31.12.2008.

	Verðtryggt ISK	Óverðtryggt ISK	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir							
Árið 2009	3.718	5.744	1.268	590	21	8	11.348
Árið 2010	4.460	988	1.198	350	25	14	7.034
Árið 2011	3.517	200	3.079	823	25	14	7.658
Árið 2012	3.093	0	945	124	25	14	4.200
Árið 2013	2.812	0	945	124	25	14	3.920
Yfir 5 ár	19.674	0	7.776	1.065	191	298	29.004
Samtals fjáreignir	37.274	6.931	15.211	3.075	313	361	63.165
Fjárskuldir							
Árið 2009	2.508	755	3.041	339			6.643
Árið 2010	2.743	1.090	2.917	339			7.088
Árið 2011	2.538		5.140	1.054			8.732
Árið 2012	2.554		2.413	248			5.215
Árið 2013	1.579		879	103			2.561
Yfir 5 ár	16.010		6.078	643			22.731
Samtals fjárskuldir	27.932	1.845	20.469	2.725	0	0	52.971

Skýringar

4.4.1 Greiðsluflæði afleiðna

Lánasjóðurinn var með útstandandi afleiðusamninga við Glitni banka hf. sem fór í greiðslustöðvun í nóvember 2008. Við það stöðvuðust greiðslur á milli lánasjóðsins og Glitnis banka á þeim samningum sem þá voru í gildi. Tölurnar hér að neðan gefa því upp mynd af samningsbundnu greiðsluflæði eins og það hefði litið út 31. desember 2008 ef ekki hefði komið til greiðslustöðvunar Glitnis banka hf.

Eftirfarandi tafla sýnir endurgreiðsluferil afleiðusamninga lánasjóðsins í m.kr. 31.12.2008.

Afleiður sem gerðar eru upp nettó

	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Eignir						
Vaxtaskiptasamningar				559		559
Samtals eignir	0	0	0	559	0	559
Skuldir						
Vaxtaskiptasamningar				686		686
Samtals skuldir	0	0	0	686	0	686
Nettó eignir - skuldir	0	0	0	(127)	0	(127)

Afleiður sem gerðar eru upp brúttó

	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Eignir						
Gjaldmiðlaskiptasamningar		4.261	30	755		5.046
Samtals eignir	0	4.261	30	755	0	5.046
Skuldir						
Gjaldmiðlaskiptasamningar		2.631	35	839		3.505
Samtals skuldir	0	2.631	35	839	0	3.505
Nettó eignir - skuldir	0	1.630	(5)	(84)	0	1.541

Eftirfarandi tafla sýnir endurgreiðsluferil afleiðusamninga lánasjóðsins í m.kr. 31.12.2007.

Afleiður sem gerðar eru upp nettó

	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Eignir						
Vaxtaskiptasamningar				526		526
Samtals eignir	0	0	0	526	0	526
Skuldir						
Vaxtaskiptasamningar				581		581
Samtals skuldir	0	0	0	581	0	581
Nettó eignir - skuldir	0	0	0	(55)	0	(55)

Skýringar

4.5 Vaxtaáhætta

Lánasjóðurinn fylgist reglulega með vaxtanæmni útlána og fjármögnunar miðað við líftíma þeirra. Hluti útlána er fjármagnaður með eigin fé lánasjóðsins sem kemur fram í töflunni hér á eftir þannig að útlánin eru hærri en fjármögnunin sem nemur þeirri fjárhæð eigin fjár sem notuð er til fjármögnunar útlána.

Taflan sýnir vaxtaberandi útlán og fjármögnun flokkuð eftir vaxtabilum. Fjárhæðir með breytilegum vöxtum eru flokkaðar í vaxtabil eftir lengd vaxtatímabilsins.

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins m.v. 31.12.2008 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
Fjáreignir					
ISK óverðtryggt	6.931				6.931
ISK verðtryggt	8.996	4.366	2.588	21.324	37.274
EUR	15.211				15.211
USD	3.075				3.075
JPY	313				313
CHF	188				188
SEK	69				69
CAD	58				58
GBP	46				46
Samtals fjáreignir	34.887	4.366	2.588	21.324	63.165
Fjárskuldir					
ISK óverðtryggt	750	1.095			1.845
ISK verðtryggt		4.308	2.259	21.365	27.932
EUR	20.469				20.469
USD	2.725				2.725
Samtals fjárskuldir	23.944	5.403	2.259	21.365	52.971

Greining á nettóvaxtanæmni miðað við meðaltalslíftíma sýnir að 1 prósentustigs hækkun á vöxtum hækkar hreinar vaxtatekjur lánasjóðsins um 18 milljónir króna eða 0,17% af eigin fé.

Verðbólguáhrif

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna lánasjóðsins nam 37.274 milljónum króna í lok ársins og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 27.932 milljónum króna.

Skýringar

4.6 Gjaldmiðlaáhætta

Eins og kemur fram í skýringu nr. 4.2 er meginstefna lánasjóðsins að hafa sem mest jafnvægi milli eigna hans og skulda í erlendum gjaldmiðlum. Frávik frá stefnu skapaðist vegna yfirtöku Fjármálaeftirlitsins á rekstri Glitnis banka hf. í kjölfar óvenjulegra og sérstakra aðstæðna á íslenskum fjármálamarkaði í október 2008. Í framhaldi af því ríkti mikil óvissa um uppgjör afleiðusamninga sjóðsins við Glitni banka hf. Bankinn fór í greiðslustöðvun í nóvember 2008. Þessi óvissa um uppgjör afleiðusamninga er því enn til staðar sem hefur veruleg áhrif á gjaldeyrisafleiðusamninga sjóðsins og þar með gjaldeyrisvarnir sjóðsins. Í töflunni hér á eftir er yfirlit yfir gjaldeyrisstöðu lánasjóðsins.

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 31.12.2008

	Verðtryggt ISK	Óverðtryggt ISK	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir							
Handbært fé og bundin innlán		3.422					3.422
Verðbréf	113	9					122
Útlán	37.161	3.500	15.211	3.075	313	361	59.621
Samtals fjáreignir	37.274	6.931	15.211	3.075	313	361	63.165
Fjárskuldir							
Skammtímaskuldir		5					5
Lántökur	27.932	340	20.469	2.725			51.466
Skuld við hluthafa		1.500					1.500
Samtals fjárskuldir	27.932	1.845	20.469	2.725	0	0	52.971
Nettó eignir - skuldir	9.342	5.086	(5.258)	350	313	361	10.194

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 31.12.2007

	Verðtryggt ISK	Óverðtryggt ISK	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir							
Handbært fé og bundin innlán		1.094					1.094
Verðbréf	1.214	9					1.223
Útlán	24.851	3.362	9.425	1.620			39.258
Samtals fjáreignir	26.065	4.465	9.425	1.620	0	0	41.575
Fjárskuldir							
Skammtímaskuldir		5					5
Lántökur	15.923	2.524	9.415	1.393			29.255
Skuld við hluthafa		2.250					2.250
Samtals fjárskuldir	15.923	4.779	9.415	1.393	0	0	31.510
Nettó eignir - skuldir	10.142	(314)	10	227	0	0	10.065

Skýringar

5. Hreinar vaxtatekjur

	2008	2007
Vaxtatekjur og verðbætur		
Útlán og kröfur	7.214.390.281	3.176.815.105
Sjóður og aðrar skammtímakröfur	135.748.660	24.229.804
Verðbréf	132.810.360	177.753.063
Aðrar vaxtatekjur	0	7.825
	<u>7.482.949.301</u>	<u>3.378.805.797</u>

Vaxtagjöld og verðbætur

Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	4.761.984.741	1.993.167.440
Önnur lántöku- og vaxtagjöld	16.062	379.543
	<u>4.762.000.803</u>	<u>1.993.546.983</u>

6. Hreinar tekjur (gjöld) veltufjáreigna

Nettó vaxtagreiðslur vaxtaskiptasamninga	(564.316.854)	(224.346.894)
Gangvirðisbreytingar	1.403.540.286	(221.934.425)
Gangvirðisbreytingar - niðurfærsla afleiðusamninga við Glitni banka	(1.471.941.756)	0
	<u>(632.718.324)</u>	<u>(446.281.319)</u>

7. Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði

Hreinar tekjur greinast þannig:		
- Skuldabréf	55.283.455	36.526.572
- Peningamarkaðsbréf	67.152.362	107.331.289
	<u>122.435.817</u>	<u>143.857.861</u>

8. Hreinn gjaldeyrismunur

Útlán	9.282.285.150	(174.028.719)
Lántökur	(9.659.652.301)	377.230.139
Kröfur á lánastofnanir	(502.223.439)	2.696.625
	<u>(879.590.590)</u>	<u>205.898.045</u>

9. Laun og launatengd gjöld

Í lok ársins 2008 unnu 3 starfsmenn hjá sjóðnum. Sjóðurinn hefur gert þjónustusamning við Samband íslenskra sveitarfélaga um kaup á ýmsum rekstrar- og þjónustupáttum og er sá kostnaður færður meðal annars rekstrarkostnaður.

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	27.527.047	17.634.507
Launatengd gjöld	1.961.624	1.275.825
Lífeyriskostnaður	11.869.752	6.925.522
	<u>41.358.423</u>	<u>25.835.854</u>

Skýringar

9. Laun og launatengd gjöld (framhald)

Laun og þóknanir til stjórnar og framkvæmdastjóra greinast þannig:	2008	2007
Óttar Guðjónsson, framkvæmdastjóri	5.351.308	0
Þorsteinn Þorsteinsson, fráfaraandi framkvæmdastjóri	15.908.588	14.360.671
Stjórnarmenn:		
Magnús B Jónsson, stjórnarformaður	942.159	841.848
Kristinn Jónasson	628.102	561.228
Svanfríður Inga Jónasdóttir	628.102	561.228
Jónmundur Guðmarsson	628.102	561.228
Anna Skúladóttir	628.102	561.228
Páley Borgþórsdóttir, varamaður	107.552	46.769
Rún Halldórsdóttir, varamaður	0	46.769
Sigurður Ingi Jóhannsson, varamaður	0	93.538
	<u>3.562.119</u>	<u>3.273.836</u>

10. Þóknun til endurskoðanda

	2008	2007
Endurskoðun ársreiknings	3.099.815	2.395.984
Könnun á árshlutareikningi	1.367.685	1.172.343
Önnur þjónusta	4.213.250	2.927.348
	<u>8.680.750</u>	<u>6.495.675</u>

11. Annar rekstrarkostnaður

Sérfræðiþjónusta	16.725.859	11.730.318
Tölvur og tölvukerfi	15.780.132	9.737.084
Sameiginlegur skrifstofukostnaður	12.102.180	11.552.820
Skráningargjöld vegna verðbréfaútgáfu	5.827.845	952.351
Rekstur húsnæðis	3.927.085	3.002.355
Árgjöld og eftirlitsgjöld FME	2.845.000	2.683.989
Ferðakostnaður	2.257.748	887.573
Gestamóttaka og risna	1.179.474	656.049
Rekstrarvörur og skrifstofuáhöld	850.458	390.094
Kostnaður vegna starfsmanna	331.510	811.870
Önnur rekstrargjöld	1.320.100	24.984
	<u>63.147.391</u>	<u>42.429.487</u>

12. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut greinist þannig:	2008	2007
Hagnaður ársins	1.225.373.959	1.219.272.432
Vegið meðaltal hlutafjár á árinu	5.000.000.000	5.000.000.000
Hagnaður á hlut	<u>0,25</u>	<u>0,24</u>

Skýringar

13. Sjóður og innstæður í Seðlabanka	2008	2007
Bundnar innstæður í Seðlabanka	0	105.097.908
Óbundnar innstæður í Seðlabanka	3.007.397.320	0
	<u>3.007.397.320</u>	<u>105.097.908</u>

Bundnar innstæður eru ekki lausar til daglegs reksturs sjóðsins.

14. Kröfur á lánastofnanir	2008	2007
Bankareikningar	172.160.601	77.532.252
Peningamarkaðsbréf og bundin innlán	243.041.442	911.416.805
	<u>415.202.043</u>	<u>988.949.057</u>

15. Útlán og kröfur	2008	2007
Útlán og kröfur greinast þannig:		
Gengistryggð útlán	19.187.961.681	11.031.415.677
Verðtryggð útlán	37.649.936.470	24.950.793.950
Óverðtryggð útlán	3.520.131.159	3.285.017.097
	<u>60.358.029.310</u>	<u>39.267.226.724</u>

Útlán og kröfur greinast þannig eftir eftirstöðvatíma:

Gjaldkræfar kröfur	71.643.467	13.147.738
Til greiðslu eftir allt að 3 mánuði	3.439.833.452	2.125.085.030
Til greiðslu eftir 3 mánuði og allt að 1 ári	4.806.097.520	6.748.076.391
Til greiðslu eftir 1 ár og allt að 5 árum	22.514.233.265	14.385.938.426
Til greiðslu eftir 5 ár	29.526.221.606	15.994.979.139
	<u>60.358.029.310</u>	<u>39.267.226.724</u>

Útlán sem komin eru fram yfir gjalddaga en ekki eindaga eru flokkaðar sem gjaldkræfar kröfur. Í árslok eru engin útlán komin fram yfir eindaga og mat á útlánaáhhættu gefur ekki tilefni til myndunar afskriftareiknings vegna útlánatapa.

Skýringar

16. Afleiðusamningar	Gangvirði		Gangvirðis- breyting	Staða
	Eign	Skuld		
Vaxtaafleiður				
Vaxtaskiptasamn. við Glitni (nv. ISK 500m)	4.406.253	(75.614.049)	71.207.796	0
Hlutabréfatengd afleiða		(57.179.895)		(57.179.895)
Samtals	4.406.253	(132.793.944)	71.207.796	(57.179.895)
Gjaldeyrissafleiður				
Gjaldm.vaxtaskiptasamn. við Glitni (nv. EUR 25m)	1.627.704.902	(84.555.347)	(1.543.149.555)	0
Samtals	1.627.704.902	(84.555.347)	(1.543.149.555)	0
Samtals	1.632.111.155	(217.349.291)	(1.471.941.759)	(57.179.895)

Veruleg óvissa ríkir um kröfu lánasjóðsins á hendur Glitni banka hf. vegna afleiðusamninga í kjölfar yfirtöku Fjármálaeftirlitsins á rekstri bankans í október 2008. Glitni fór í greiðslustöðvun í nóvember 2008. Skilanevnd Glitnis hefur tilkynnt viðskiptavinum sínum að kröfur þeirra á hendur bankanum vegna afleiðusamninga verði ekki greiddar að svo stöddu og verði bankinn tekinn til gjaldþrotaskipta lokist allir afleiðusamningar sjálfkrafa og kröfur viðskiptamanna vegna þeirra verði greiddar út í samræmi við reglur gjaldþrotaskiptalaga. Stjórnendur sjóðsins telja ekki unnt að meta gangvirði afleiðusamninga sjóðsins við Glitni á grundvelli markaðsverðs á virkum markaði. Gangvirði afleiðusamninga við Glitni er því ákvarðað miðað við áætlað afvaxtað framtíðarsjóðsflæði afleiðusamninganna. Miðað við þær aðstæður sem nú ríkja á íslenskum fjármálamarkaði er veruleg óvissa um greiðslur frá Glitni vegna samninganna. Afleiðusamningar við Glitni eru því færðir niður um 1.472 milljónir króna.

17. Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	2008	2007
Skuldabréf	112.895.696	412.799.752
Hlutdeildarskírteini	8.540.525	801.039.709
	<u>121.436.221</u>	<u>1.213.839.461</u>

18. Rekstrarfjármunir

Árslok 2007:

Bókfært verð í ársbyrjun	56.194.491
Afskriftir	(1.195.628)
Bókfært verð í árslok	<u>54.998.863</u>
Bókfært verð í árslok 2007 greinist þannig:	
Kostnaðarverð	59.781.371
Samsafnaðar afskriftir	(4.782.508)
Bókfært verð í árslok	<u>54.998.863</u>

Árslok 2008:

Bókfært verð í ársbyrjun	54.998.863
Afskriftir	(1.195.628)
Bókfært verð í árslok	<u>53.803.235</u>
Bókfært verð í árslok 2008 greinist þannig:	
Kostnaðarverð	59.781.371
Samsafnaðar afskriftir	(5.978.136)
Bókfært verð í árslok	<u>53.803.235</u>

Skýringar

19. Verðbréfaútgáfa

	Vegin meðaltals vaxtaþrósentá*		Staða 31.12.2008	Greiddar afborganir 2008	Staða 31.12.2007
	2008	2007			
Óskráð skuldabr.útg., lokagj. 2013	5,00%	5,00%	76.034.438	19.420.863	78.311.914
LSS 08 0530, lokagjalddagi 2008	-	-	0	4.750.000.000	4.505.000.000
LSS '03, lokagjalddagi 2018	5,17%	5,17%	918.095.264	133.678.803	870.868.145
LSS '04, lokagjalddagi 2019	4,08%	4,08%	1.773.258.844	225.580.230	1.659.393.402
LSS '05 3A+B, lokagjalddagi 2010	-	-	465.823.046	0	475.603.925
LSS '05-1, lokagjalddagi 2012	4,16%	4,16%	3.971.677.593	988.049.998	4.270.043.166
LSS '05-2, lokagjalddagi 2022	4,30%	4,30%	6.619.451.590	631.003.899	6.139.940.936
LSS '05-4, lokagjalddagi 2020	4,11%	4,11%	1.026.212.479	103.894.460	942.336.257
LSS 150224, lokagjalddagi 2024	5,26%	-	5.783.995.134	0	0
LSS '08 1, lokagjalddagi 2034	5,44%	-	5.674.809.879	166.566.979	0
			<u>26.309.358.267</u>	<u>7.018.195.232</u>	<u>18.941.497.745</u>

* Vegin meðaltals vaxtaþrósentá er sett fram samkvæmt aðferð um virka vexti.

20. Aðrar lántökur

	Vegið meðaltals vaxtaálag		Staða 31.12.2008	Greiddar afborganir 2008	Staða 31.12.2007
	2008	2007			
EUR lán (EURIBOR + álag)	0,27%	0,12%	20.631.340.747	1.254.009.916	7.218.168.487
USD lán (LIBOR + álag)	0,13%	0,13%	2.751.136.838	337.997.483	1.592.908.366
ISK lán (verðtryggð)	5,76%	5,65%	1.333.852.895	464.415.890	1.502.268.984
			<u>24.716.330.480</u>	<u>2.056.423.289</u>	<u>10.313.345.837</u>
Þar af nýjar lántökur 2008					
EUR 30m til greiðslu 2011 (EURIBOR + álag)	0,70%		5.115.679.476		
EUR 15m til greiðslu 2018 (LIBOR + álag)	0,11%		2.566.417.628		
			<u>7.682.097.104</u>		

21. Skuld við sveitarfélög

Samkvæmt ákvæði til bráðbirgða I. laga nr. 150/2006 um stofnun opinbers hlutafélags um Lánasjóð sveitarfélaga var samþykkt á ársfundi Lánasjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2006 að eigið fé lánasjóðsins yrði fært niður um 3 milljarða króna enda uppfyllir sjóðurinn þrátt fyrir lækkunina skilyrði laga um eiginfjárlutfall fjármálafyrirtækja og hefur nægilegt handbært fé til að standa við skuldbindingar sínar. Ráðstöfun þessi á eigin fé lánasjóðsins til sveitarfélaganna mun koma til greiðslu á árunum 2007 til 2010, þar af voru greiddar 750 milljónir króna á árinu 2008 og 750 milljónir króna verða greiddar á árinu 2009.

Skýringar

22. Aðrar skuldir	2008	2007
Lánardrottinnar	5.294.265	4.801.218
Skuldir vegna fjármálagerna	41.449.383	0
Ógreidd launatengd gjöld	0	828.219
	<u>46.743.648</u>	<u>5.629.437</u>

23. Lífeyrisskuldbinding

Á Lánasjóði sveitarfélaga og samstarfsstofnunarinnar hvílir lífeyrisskuldbinding vegna þeirra starfsmanna, sem hafa átt og eiga aðild að B-deild LSR. Tryggingafræðilegur útreikningur á lífeyrisskuldbindingunni hefur farið fram og er hún færð í ársreikninginn miðað við 2,0% ársvexti og lífslíkurlagningu skv. reynslu árána 2001-2005. Miðað er við 65 ára ellilífeyrisaldur starfandi sjóðfélaga við útreikning skuldbindingarinnar.

Lífeyrisskuldbinding greinast þannig:	2008	2007
Frá fyrra ári	46.540.415	43.341.688
Greiddur lífeyrir á árinu	(1.914.503)	(1.714.510)
Hækkun skuldbindingar	8.763.719	4.913.237
	<u>53.389.631</u>	<u>46.540.415</u>

24. Eigið fé

Eigið fé í ársbyrjun	10.048.011.321
Hagnaður ársins	1.225.373.959
	<u>11.273.385.280</u>

Í árslok nemur heildarhlutfé félagsins 5.000 milljónum króna. Eitt atkvæði fylgir hverri krónu nafnverðs.

Eigið fé í árslok nemur 11.315 milljónum króna eða 17,7% af niðurstöðu efnahagsreiknings. Eiginfjárlutfall í lok árs 2007 var reiknað út frá Basel I og var 112%. Í árslok 2008 er eiginfjárlutfall reiknað út frá Basel II og er 57% en samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki má það ekki vera lægra en 8%.

Hlutfallið reiknast þannig:	Bókfærð staða	Vegin staða 2008
Áhættugrunnur		
Bókfærðar eignir	63.956.387.201	12.178.933.515
Markaðsáhætta		5.258.349.000
Rekstraráhætta		2.379.997.000
Áhættugrunnur samtals	<u>63.956.387.201</u>	<u>19.817.279.515</u>
Eigið fé:		
Bókfært eigið fé	11.273.385.280	11.273.385.280
Eigið fé samtals	<u>11.273.385.280</u>	<u>11.273.385.280</u>
Eiginfjárlutfall		57%

Skýringar

25. Venslaðir aðilar

Venslaðir aðilar sjóðsins eru skilgreindir sem sveitarfélög, fyrirtæki og stofnanir í eigu sveitarfélaga sem tengjast stjórn sjóðsins og sveitarfélög og fyrirtæki þeirra sem hafa marktæk áhrif sem stærstu hluthafar sjóðsins. Þessi skilgreining er byggð á IAS 24. Upplýsingar um fyrirgreiðslu til venslaðra aðila eru sem hér segir:

	2008	2007
Staða 1. janúar 2008.....	4.334.814.000	1.576.264.000
Ný lán.....	153.614.000	2.787.350.000
Afborganir lána.....	(2.934.029.000)	(246.010.000)
Aðrar breytingar.....	1.315.290.000	217.210.000
Staða 31. desember 2008.....	<u>2.869.689.000</u>	<u>4.334.814.000</u>

Engin niðurfærsla hefur verið færð vegna lána til venslaðra aðila.

Engin óvenjuleg viðskipti hafa átt sér stað við venslaða aðila á árinu 2008.